ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

موللا شاكىرنىڭ قەبرىسى تېپىلدى

بېقىندا ئۇچتۇرپاندىكى ئىجتىمائىي پەن تەتقىقاتچىلىرى، دىنىي زاتلار ۋە ئاممانىڭ جايدىكى پارتىيە-ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ جىددىي قوللىشى ئارقىسىدا جاپالىق ئىزدىنىپ، ئاتاقلىق شائىر ۋە مۇئەررىخ موللا شاكىرنىڭ قەبرىسىنى تېپىپ چىقتى. بۇ ھال خەلقىمىزنىڭ مەدەنىي ھاياتىدىكى زور ئىش. بۇ ھەقتە تەھرىر ئىشخانىمىزغا كەلگەن «تالانتلىق شائىر ۋە تارىخچى موللا شاكىرنىڭ قەبرىسى تۇغرىسىدىكى ئىزدىنىشىمىز» سەرلەۋھىلىك خەۋەرنى ئېلان قىلدۇق.

مۇھەررىردىن

تالانتلىق شائىر ۋە تارىخچى موللا شاكىرنىڭ قەبرىسى توغرىسىدىكى ئىزدىنىشىمىز

تۇرسۇن بارات

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 11-نۆۋەتلىك 3-ئومۇمىي يىغىنى مەدەنىي مىراسلىرىمىزنى قېزىش، تويلاش، رەتلەش خىزمىتىگە كەڭ يول ئاچتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى «بۇلاق» مەجمۇئەسى ۋە باشقا ژۇرناللاردا تالانتلىق شائىر، تارىخچى موللا شاكىرنىڭ قىسقىچە ھاياتى ۋە ئۇنىڭ «زەفەرنامە» داستانى ئېلان قىلىنىپ كەڭ جامائەتچىلىك بىلەن يۈز كۆرۈشتى.

موللا شاكىر ھەقىقەتەنمۇ رېئاللىزم ئەدەبىياتىنىڭ 19-ئەسىردىكى داڭلىق ۋەكىللىرىدىن بىرى بولۇپ، تالانتلىق شائىر، تارىخشۇناستۇر.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تەتقىقاتچىلار ئۆزلىرىنىڭ موللا شاكىر توغرىسىدا ئېلان قىلغان ماقالىلىرىدە «موللا شاكىرنىڭ ئاخىرقى ھاياتى ئۇچتۇرپاندا ئۆتكەن» دەپ ئىزاھلىغانىدى. بۇ خىل قاراش بىزنىڭ موللا شاكىرنىڭ ئۇچتۇرپاندىكى ھاياتىي پائالىيىتى ھەققىدە ئىزدىنىشىمىزگە ۋە ئۇنىڭ قەبرىسىنى ئىزدەپ تېپىشىمىزغا تېخىمۇ زور ھەيدەكچى بولدى.

1. مولا شاكىر ئۇچتۇرپانغا قاچان، نېمە سەۋەبتىن كەلگەن؟ ئۇچتۇرپاننىڭ قايسى جايىدا تۇرغان؟

ھەممىزگە مەلۇم، 19-ئەسىرنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا چىڭ سۇلالىسى ۋە يەرلىك ئۇيغۇرالارنىڭ خەلققە سالغان زۇلمى ھەددىدىن ئاشتى. بولۇپمۇ تەكرىتاغلىرىنىڭ جەنۇبىدا ياشىغۇچى ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى مانجۇ ئىستېبدات ھاكىمىيىتىنىڭ دەھشەتلىك زۇلمىغا ۋە مىللىي خورلىنىشىغا ئۇچرىدى. 19-ئەسىردە ياشىغان خوتەنلىك تارىخچى دەھمۇت ئەلەمنىڭ 1897-يىلى يېزىپ قالدۇرغان «خوتەن تەزكىرىسى» دە كۆرسىتىلىشىچە، ئالۇاڭ-ياساق تۈرلىرى «جان پۈتكى». «چوقا بېشى»، «خان پۇلى»، «يەر پۇلى»، «قونالغۇ». «ئوت پۇلى»، «پوقرالىق». «باسقاق»، «ۋۇزدارلىق». «سىراپلىق»، «غەلىلە»، «باج»، «پالە»، «تاپان ھەقىقى». «چاي»، «ئوت، سامان»، «يەم-خەشەك» قاتارلىق ناملار بىلەن 65 خىلدىن ئاشقان. بۇ خىل ھېسابسىز ئالۇاڭ-ياساق خەلققە چىدىغۇسىز بالايى-ئاپەتلەرنى كەلتۈرگەن. قەيەردە زۇلۇم بولسىدىكەن، شۇ يەردە قارشىلىق بولىدۇ. بۇ ئىنكار قىلغىلى بولمايدىغان تارىخىي ھەقىقەت. 1850-يىللىرى قوزغالغان جۇڭگو دېھقانلىرىنىڭ مەملىكەت خاراكتېرلىق تەيپىڭ-تيەنگو ئىنقىلابى ئەسىرلەر بويى زۇلۇم تارتقان ئۇيغۇر خەلقىنىڭ كۈرەش ئىرادىسىگە ناھايىتى زور ئىلھام بولدى. ھىجرىيە 1281-يىلى ماھى مۇھەررەمنىڭ 1-كۈنى (مىلادى 1864-يىل 6-ئاينىڭ 6-كۈنى) كۇچا خەلقى راشىدىن خوجا باشچىلىقىدا زۇلۇمغا قارشى كۈرەشكە ئاتلاندى، قوزغىلاڭ تېزلا تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمال تەرىپىنى زىلزىلىگە كەلتۈردى. قوزغىلاڭچى قوشۇن كۇچادىكى چىڭ سۇلالىسى ئەمەلدارلىرى ۋە يەرلىك فېئودالىلارنى يەر بىلەن يەكسان قىلدى. خەلق راشىدىن خوجىنى خان قىلىپ سايىلاپ ئۆز ھاكىمىيىتىنى تىكلىدى ۋە غەرب تەرەپتىكى جايىلارغا يۈرۈش قىلدى. ھىجرىيە 1281-يىلى ماھى سەپەرنىڭ ئاخىرىدا (مىلادى 1864-يىل 7-ئايدا) ھاشىدىن خوجا، خىتىپ خوجا باشچىلىق قىلغان كۇچا قوزغىلاڭچىلىرىنىڭ غەربكە يۈرۈش قىلغان قىسمى ئاقسۇ ۋە ئۇچتۇرپانىنى ئىگىلىدى. بۇ خىل بوران-چاپقۇنلۇق جىددىي كۈرەش بارلىق ۋۇجۇدى بىلەن ئىلىمگە بېرىلگەن شائىر، تارىخچى مولا شاكىرنىمۇ ئۆزىنىڭ شىددەتلىك دولقۇنى ئىچىگە ئېلىپ كەردى. شائىر دەل 59 ياشقا كىرگەندە، كۇچا قوزغىلاڭچى قۇشۇنلىرىنىڭ ئۇچتۇرپانغا يۈرۈش قىلغان قىسىملىرىنىڭ قۇماندانى مەھمۇددىن خوجا ۋە ئۇنىڭ باش مىرزىسى 19 ياشلىق مولا موسا سايرامى بىلەن بىللە قولىغا قورال ئېلىپ ئۇچتۇرپانغا كەلدى. ئۇچتۇرپاندىكى ئۇرۇش ئىنتايىن دەھشەتلىك بولدى. چىڭ سۇلالىسىنىڭ ئۇچتۇرپاندىكى ئەمەلدارلىرى ۋە يەرلىك فېئودالىلار قوزغىلاڭچىلىرىنىڭ ھۇجۇمىغا بەرداشلىق بېرەلمەي. مۇداجەرتاغنىڭ ئۈستىگە چىقىپ ئۆزلىرىنى پارتىلىتىپ گۈمران بولدى. بۇ قېتىمقى ئۇرۇشتا قوزغىلاڭچى قوشۇندىن 212 نەپەر كىشى باتۇرلارچە قۇربان بولغان بولسىمۇ، ئاخىرقى غەلىبە يەنىلا قوزغىلاڭچى قوشۇنىغا مەنسۇپ بولدى.

لېكىن ھىجرىيە 1284-يىلى ماھى مۇھەررەمدە (مىلادى 1867-يىل 5-ئايدا) ياقۇببەگ قەشقەر، يەكەن، خوتەنلەرنى ئىگىلەپ ئاقسۇغا ھۇجۇم قىلدى. بۇ ۋاقىتتا

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

ئۇچتۇرپاندىكى يەرلىك بەگ — توختى بەگنىڭ ئاسىيلىق قىلىشى بىلەن ئۇچتۇرپاندا تۇرۇۋاتقان تۇزغىلاڭچى قۇشۇن ياقۇبېبەگكە تەسلىم بولدى. ياقۇبېبەگ، مەھمۇددىن خوجا، موللا موسا سايرامى قاتارلىق قوزغىلاڭچى قوشۇننىڭ سەركەردىلىرىنى تۇتۇپ ئاقسۇدا نەزەربەند قىلدى. بۇ مەزگىلدە موللا شاكىرنىڭ سالامەتلىكى زەئىپلەشكەنلىكتىن ئۇچ تۇرپاننىڭ ئاقتېڭاي يېزىسىدىكى داڭلىق سەيلىگاھ سويۇتقا مازىرىغا بېرىپ پاناھلاندى. شائىر بۇ ھەقتە:

بەش ئاي نەزمىگە ۋەقىتنى ئەيلەپ مەدام،
«كىتابى زەفەرنامە» گە سۇبھى شام.
كى بىرسىنىڭ ئىككى يۈز ئىدى سەكسەن ئۇچ،
سوۋۇت مەۋزەئى بولدى شەھرى ئۇچ.
جامادىيەل ئەۋۋەلدە بولدى تەمام،
يىلى قوي، يەكشەنبە ئۇشبۇ كەلام.
قىلىپ موللا شاكىر بۇ سۆزلەرنى نەزم،
ئۇقۇتۇپ ئىشتىسە نەچچە ئەھلى بەزم.
ئۆزۈم ھەم قېرى ئاجىزۇ بىتەبۇل،
مىزاجىم زەئىفى ئىرىدى تەبئىم مەلۇل.
قىلىپ قىسقى يىل مەن سۇخەنۋەرچىلىك،
قىلىپ ئەمرۇ مەئرۇب جاھانگەشتەلىك.
يېتىپ ئاتمىش بىرگە ئەمدى قاپىپ،
بۇ ئۇچتۇرپاندا مۇسافىر غەرىب.
قالۇر دەھرىدە بىزلەردىن يادىگار،
ھەمىشە دۇئادىن بىز ئۇمىدۋار.

دەپ يازىدۇ. يۇقىرىقى پاكىتلاردىن شائىرنىڭ ئاخىرقى ھاياتىنىڭ ئۇچتۇرپانىدىكى سويۇتقا سەيلىگاھىدىكى مەسچىتتە ئۆتكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

2. شائىرنىڭ قەبرىسى توغرىسىدا

بىز موللا شاكىرنىڭ ئاخىرقى ھاياتىنى ئۇچتۇرپانىنىڭ سويۇتقا سەيلىگاھىدىكى مەسچىتتە ئۆتكۈزگەنلىكىنى مۇقەملاشتۇرغاندىن كېيىن، بۇ ئۇلۇغ زات ئالەمدىن قاچان ئۆتكەن، قەيەردە دەپنە قىلىنغان دېگەن مەسىلە ھەققىدە ئىزدەندۇق. ئالدى بىلەن سويۇتقا مازار مەسچىتىگە بېرىپ، كەڭ جامائەتچىلىك بىلەن يۈز كۆرۈشتۇق. ياشلار ئەھۋالنى بىلمەيدىكەن، ئوتتۇرا ياشلىقلار ۋە 80 ياشتىن ئاشقان مۆتىۋەرلەر «بىزنىڭ ئاڭلىشىمىزچە، مۇشۇ مەسچىتتە موللا شاكىر ئاخۇنۇم دېگەن بىر ئالىم ۋە ئۇستا خەتتات ئۆتكەنىكەن. نۇرغۇن تالىپلارنى تەربىيىلىگەنىكەن»، دېيىشتى ھەمدە ئاقتوقاي يېزىسى ۋە ناھىيىمىزدىكى دىنىي ئۆلىمالاردىن بىر نەچچە كىشىنىڭ ئىسمىنى ئاتاپ، ئۇلاردىن سوراپ بېقىشىمىزنى ئېيتتى. ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ قىزغىن قوللىشى ئارقىسىدا ناھىيىمىزدىكى پىشقەدەم دىنىي زاتلار ۋە مۇناسىۋەتلىك يولداشلار بىلەن ئىككى قېتىم سۆھ-

بەت ئۆتكۈزدۇق. سۆھبەتكە قاتنىشالمىغان، ناھىيىمىزدە ئۆتكەن تارىخىي شەخس ۋە تارىخىي ۋەقەلەردىن خەۋىرى بار بىر قىسىم كىشىلەر بىلەن تەكرار - تەكرار سۆھبەت ئۆتكۈزدۇق. يۈزگە يېقىن كىشى بىلەن ئۆتكۈزگەن كوللېكتىپ ۋە ئايرىم سۆھبىتىمىزدە، ئۇلار بىردەك ئۈچتۇرپان شەھىرىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان داڭلىق سويۇتقا مازىرى چوڭ بۇلاقنىڭ شەرقىي جەنۇب قىرغىقىدىكى يالغۇز قەبرىنىڭ شائىر موللا شاكىرنىڭ قەبرىسى ئىكەنلىكىنى، بۇ زاتنىڭ 1870 - يىلى 63 يېشىدا ئالەمدىن ئۆتكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

تۆۋەندە بۇ ئىسپات ماتېرىياللاردىن بىر نەچچىنى تونۇشتۇرىمىز.

ئۈچتۇرپاندىكى ئاتاقلىق سەيلىگاھ - سويۇتقا مازار مەسچىتىنىڭ ئىمامى ئابدۇررەھمان قارىمنىڭ ئىسپاتى

مەن بۇ يىل ئاتمىش ئالتە ياشقا كىردىم. ھازىر سويۇتقا مازار مەسچىتىگە ئىما - مەتچىلىك قىلىۋاتىمەن. ئەينى يىللاردا زىۋاخان ئىسىملىك بىر ھاممائاچام بار ئىدى. مەن بىلگۈدەك بولسام ئىمىن ئۇستام دېگەن بىر موزدۇز كىشىگە ياتلىق بولغانىكەن. ئىمىن ئۇستام بىرمىڭ توققۇز يۈز سەكسەنىنچى يىلى سەكسەن بىر يېشىدا ئالەمدىن ئۆتكەن. بىزنىڭ ئۇ كىشى ھايات چېغىدا ئۇرۇق - تۇغقانچىلىق مۇناسىۋىتى بىلەن بېرىش - كېلىشىمىز قويۇق ئىدى. ئىمىن ئۇستام گەرچە ساۋاتسىز بولسىمۇ كۆپنى بىلەتتى. مېنىڭ قارى قۇرئان بولغىنىمغا بەك ھەۋىسى كېلىپ، سويۇتقا سەيلىسى توغرىسىدا كۆپ قېتىم پاراڭ قىلىپ بەرگەنىدى. مەنمۇ ئۇ كىشىنىڭ پاراڭلىرىنى بېرىلىپ ئاڭلايتتىم. بىرمىڭ توققۇز يۈز ئاتمىشىنچى يىللار بولسا كېرەك. ئىمىن ئۇستام بىر كۈنى ماڭا: «دادام ھوشۇر ئاخۇن سويۇتقا مازىرىنىڭ شەيخى ئىدى. دادامنىڭ ئېيتىپ بېرىشىچە، سويۇتقا مازىرىدا موللا شاكىر ئاخۇنۇم دېگەن كىشى بولۇپ، ئالىم ۋە ئۇستا خەتتات ئىكەن. سويۇتقا خانىقاسىدا نۇرغۇن تالىپلارنى تەربىيىلىگەن. كېيىن ۋاپات بولغاندىمۇ ياتقان يېرى مۇشۇ سويۇتقا مازىرى بولغانىكەن. موللا شاكىر ئاخۇنۇم ھاياتىنىڭ ئاخىرقى يىللىرىدا ئۆزىنىڭ ئوتتۇز سەككىز ياشلىق تالىپى بولغان دادام ھوشۇر ئاخۇنغا «ئەرەبى فۇخكايدا» دېگەن بىر كىتابنى كۆچۈرۈپ بېرىپ، ئۈچ يىلدىن كېيىن ئالەمدىن ئۆتكەنىكەن. دادام بۇ كىتابنى ئۇزۇن يىل ساقلاپ، بىر مىڭ توققۇز يۈز يىگىرمە بەشىنچى يىلى توقسان ئالتە يېشىدا، جان ئۈزۈشتىن سەل ئىلگىرىلا: مەن ھازىر ياشىنىپ قالدىم، سىز قارى قۇرئان بولۇپ يېتىشتىڭىز. بۇ كىتابنى موللا شاكىر ئاخۇنۇمنىڭ ھۈرمىتى ئۈچۈن ساقلاپ قويارسىز» دەپ ماڭا قالدۇرۇپ كەتكەنىدى. بۇ كىتابنى ھازىرغىچە ساقلاپ كېلىۋاتىمەن.

ئابدۇررەھمان قارىم

1986 - يىل 1 - ئاينىڭ 2 - كۈنى، يەكشەنبە

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

ئاقتوقاي ئاقتىكى مازار مەسچىتىنىڭ ئىمامى تۇردى ئىمامنىڭ ئىسپاتى

مەن بۇ يىل سەكسەن ئالتە ياشقا كىردىم. بىرىڭ توققۇز يۈز ئوتتۇز سەككىزىنچى يىلى تۇنەك ئايلىرىدا، ناھىيىنىڭ ھاكىمى مەتتىمن ناھىيىمىزدىكى نەمەنگانلىق ئۆزبېك دىنىي ئۆلىما، تارىخچى، تىۋىب مۇھەممەدجان (قولتۇق داموللام) ۋە مەن سويۇتقا مازارغا چىقىپ بىر كېچە تۇندۇق. ئەتىسى داموللام، مەتتىمن ھاكىم بىز ئۈچ كىشى بۇلاقنىڭ شەرقىي جەنۇبىدىكى بىر قەبرىگە قۇرئان تىلاۋەت قىلدۇق. تىلاۋەتتىن كېيىن داموللامدىن: تەقسىر، بۇ كىمنىڭ قەبرىسى بولىدۇ دەپ سوردىدىم. داموللام: «مەن پۈتۈن ئۆمرۈمدە مازايى - ماشايىخلارنى تەتقىق قىلىپ كېلىۋاتىمەن. قەبرىلا بولسا تىلاۋەت قىلىشقابولمايدۇ. بۇ قەبرە بۇنىڭدىن ئەللىك - ئاتمىش يىل بۇرۇن ئالەمدىن ئۆتكەن مولىلا شاكىر ئاخۇنۇم دېگەن بىر ئۆلىما زاتنىڭ قەبرىسى. بۇ كىشى ھايات ۋاقتىمدا ئىلمىي ئەمرى مەرۇب قىلىپ يۈرت كەزگەن بولسىمۇ، ئۆمرىنىڭ كۆپ قىسمىنى خەتىتاتلىق ۋە سۇخەنۋەرچىلىك ئىلمى بىلەن ئۆتكۈزگەن ئالىم كىشى ئىدى. بۇ قەبرىگە ھايات ياشاۋاتقانلىرىمىز خالىسانە قۇرئان تىلاۋەت قىلىپ تۇرساق بولىدۇ» دېدى.

داموللانىڭ بۇ سۆزىنى ئاڭلىغان مەتتىمن ھاكىم شۇ كۈنىلا يۈرت ئۆتمۈشلىرىنى يىغىپ، قەبرىنى ياسىتىشقا سەپەرۋەر قىلدى. ئۆزى يۈز سەر كۈمۈش ئىئانە قىلدى. ھۆكۈمەت ئىگىلىكىدىكى ياغاچتىن يۈز تال بەردى. شۇنىڭ بىلەن بۇ قەبرە ھەم مەسچىد ئۇزۇنىغا قالماي پۈتتى. بۇ كۆركەم رىشاتكىلىق قەبرە پۈتكەندىن كېيىن، مەتتىمن ھاكىم كاتىتا نەزىر ئۆتكۈزۈپ، يۈرت ئەھلىگە قەبرىنى تونۇشتۇرۇپ، ئاندىن قەبرىگە دۇخاۋا يۇپۇق ياپتى.

سويۇتقىدا يەنە ساۋۇت ساھىب تەكىپ ئاخۇنۇم دېگەن كىشى بولۇپ، سەكسەن بەش يېشىدا ئالەمدىن ئۆتكەن. بۇ كىشىمۇ بۇ سەيلىگاھتا، سەيلىچىلەرگە: «بۇ قەبرە مولا شاكىر ئاخۇنۇمنىڭ قەبرىسى بولىدۇ» دەپ تونۇشتۇرۇپ تۇرانتى. مەنمۇ بۇ قەبرىگە بۇ زاتنىڭ ھۆرمىتى ئۈچۈن قۇرئان تىلاۋەت قىلىپ، بۇ زاتنى سېغىنىپ كېلىۋاتىمەن.

تۇردى ئىمام ئاخۇنۇم

1986 - يىل 1 - ئاينىڭ 2 - كۈنى، يەكشەنبە

شەھەر ئىچىدىن تارىخچى ئابدۇررەھمان سۇلايمانىنىڭ ئىسپاتى

مەن بۇ يىل يەتمىش ياش. ئەرەبىي، پارسچىدىن خەۋىرىم بولغاچقا، ھەرخىل كىتابلارنى قىزىقىپ ئوقۇيمەن. تارىخىي كىتابلارنى تېخىمۇ قىزىقىپ ئوقۇيمەن. مېنىڭ دادام ناسۇال ئېتىپ ساتاتتى. مىڭ توققۇز يۈز ئوتتۇز سەككىزىنچى يىلى ئەتىيازدا دادام مېنى سويۇتقۇلۇق توختى خاتىپ دېگەن كىشىنىڭ ئۆيىگە تاماكا سېتىۋېلىش ئۈچۈن چىقاردى. بۇ خاتىمۇ ياشانغان كىشى ئىدى. مەن چىقىقان كۈنى جۈمە كۈنى

بولۇپ، خاتىب بىلەن بىرگە بېرىپ، سويۇتقا مازار مەسچىتىدە جۇمە نامىزىنى ئوقۇدۇق. نامازدىن كېيىن توختى خاتىب چوڭ بۇلاقنىڭ شەرقىي جەنۇبىدىكى قەبرىگە خەتمە تىلاۋەت قىلدى. بۇ چاغدا خاتىبتىن بۇ كىمنىڭ قەبرىسى بولمىدۇ، دەپ سورىسام، خاتىب: «بىر زامانلاردا بۇ سويۇتقا مەھەللىسىدە مولىلا شاكىر ئىمام ئاخۇنۇم ئاتلىق بىر ئالىم ئۆتكەن بولۇپ، بۇ كىشى مۇشۇ مازاردا ئۇزۇن يىل ئىتتىكاب قىلغان ۋە مۇشۇ جايدا ئالەمدىن ئۆتكەن. بۇ مانا شۇ زاتنىڭ قەبرىسى بولمىدۇ»، دېدى. مەن توختى خاتىبتىن بۇ سۆزنى ئىشتىكىنىمگە تويۇنوغرا قىرىق يەتتە يىل بولدى. شۇندىن بۇيان سويۇتقىلا چىقسام بۇ قەبرىگە دۇئا تەكبىر قىلىپ كېلىۋاتىمەن. مېنىڭ ئوقۇغان كىتابلىرىمدىن قارىغاندىمۇ بۇ قەبرە باشقىلارنىڭ ئەمەس، توختى خاتىب ئېيتقان شاكىر ئىمامنىڭ قەبرىسىنىڭ ئۆزى شۇ. مەن كېيىنكى ۋاقىتلاردىمۇ باشقا كىشىلەردىن بۇ قەبرىنىڭ يەنىلا مولىلا شاكىر ئاخۇنۇمنىڭ قەبرىسى ئىكەنلىكى ھەققىدە نۇرغۇن پاراڭلارنى ئاڭلىغانىدىم.

ئابدۇررەھمان سۇلايمان

1986 - يىل 1 - ئاينىڭ 2 - كۈنى، يەكشەنبە

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

ئۈچتۇرپاندا موللا شاكىر تۇغۇلغانلىقىنىڭ 179 يىللىقى خاتىرىلەندى

ئۈچتۇرپان ناھىيىلىك پارتىيە كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن ئۈچتۇرپان ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى مەدەنىيەت ـ تەنتەربىيە ئىدارىسى يېقىندا يېقىنقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىغا بەلگىلىك تۆھپە قوشقان شائىر، تارىخچى موللا شاكىر تۇغۇلغانلىقىنىڭ 179 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

بۇ قېتىمقى يىغىنغا ناھىيىلىك پارتىيە كومىتېتى، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مەسئۇللىرى ۋە پېشقەدەم، ياش زىيالىلار، تارىخ، ئەدەبىيات ھەۋەسكارلىرى، دىنىي زاتلار ۋەكىللىرىدىن بولۇپ جەمئى 300 كىشى قاتناشتى.

يىغىندا ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن ھاكىمى يولداش بەكرى روزى «قەدىمكى ئەسەرلەرنى جۈملىدىن موللا شاكىر ئەسەرلىرىنى تېخىمۇ تىرىشىپ قازايلى!» دېگەن تېمىدا نۇتۇق سۆزلىدى. مۇناسىۋەتلىك يولداشلار «موللا شاكىرنىڭ قەبرىسىنى تەكشۈرۈش» توغرىسىدىكى ئىلمىي دوكلاتلىرىنى ئوقۇپ ئۆتتى. بىرقىسىم ئەدەبىيات ھەۋەسكارلىرى ئۆزلىرىنىڭ موللا شاكىرنى خاتىرىلەشكە بېغىشلانغان شېئىرلىرىنى دېكلاماتسىيە قىلدى. ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكى موللا شاكىرنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن يېڭىدىن ئىجاد قىلغان ناخشا ـ مۇزىكا نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى.

بۇ قېتىمقى يىغىن تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە بىر يىغىن بولدى.